

Participation in Solving Drug Problems of the People Nong Saeng Sub-District, Ban Had District, Khon Kaen Province

Phar Thawatchai Uttamawatso¹ Sutipong Sawatta¹ and Thanadonl Pathumchai^{1*}

¹Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

*Corresponding author. E-mail: titenojii138@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research article are 1) to study the level of public participation in solving the drug problem 2) to compare public participation in solving the drug problem, Nong Saeng Subdistrict, Ban Haed District, Khon Kaen Province. This study is quantitative research. The sample group used in the study was 372 people. The tool used was a questionnaire. Statistics used in data analysis are frequency, percentage, mean, and standard deviation. T-test and F-test. The results of the study found that 1) the level of factors related to public participation in solving drug problems in Nong Saeng Subdistrict, Ban Haed District, Khon Kaen Province Overall, it is at a high level. When considering each aspect, it was found that was at a high level in every aspect, arranged from highest to lowest average. It was found that campaign characteristics It has the highest average, followed by defense. And the aspect with the lowest average is the aspect of promoting drug problem resolution, respectively. 2) The results of comparing factors related to public participation in solving drug problems in Nong Saeng Subdistrict, Ban Haed District, Khon Kaen Province, found that people of different genders, ages, educational levels, occupations, and average monthly incomes public participation in solving the drug problem in Nong Saeng Subdistrict, Ban Haed District, Khon Kaen Province. Overall, they are significantly different at the 0.05 level.

Keywords: Participation, Solving, Drug Problems

การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชน ตำบลหนองแซง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

พระธวัชชัย อุดตมวิโส¹ สุธิพงษ์ สวัสดิ์ทา¹ และ ธนดล ประทุมชัย^{1*}

¹มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: tittlenoi138@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแซง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 372 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (T- test) และการตรวจสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแซง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด พบว่า คุณลักษณะด้านการรณรงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือด้านการป้องกัน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านส่งเสริมการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดตำบลหนองแซง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาอาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดตำบลหนองแซง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การแก้ไขปัญหายา, ปัญหายาเสพติด

© 2024 JOMSD: Journal of Organizational Management and Social Development

บทนำ

สถานการณ์ปัจจุบันปรากฏพบว่า มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดจำนวนมากในทุกพื้นที่ของประเทศไทย และชุมชนเป็นภัยร้ายแรงในสังคมไทยมายาวนาน โดยมีรูปแบบการแพร่กระจายที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งปรากฏว่าในกลุ่มเยาวชนที่มีโอกาสติดยาเสพติดมากกว่ากลุ่มอื่น เนื่องจากความอยากรู้อยากลองรวมทั้งประชาชนทั่วไปในกลุ่มผู้ที่ว่างงาน อีกทั้งมีปัจจัยจากสภาพแวดล้อมสังคม หรือค่านิยมต่างๆ ที่เป็นแรงผลักดันประกอบกับสถานการณ์มูลค่ายาเสพติดที่ลดลง ส่งผลให้หาซื้อยาเสพติดประเภทต่างๆ ได้ง่าย และก่อให้เกิดปัญหาทางสังคม ปัญหาสุขภาพจิตของผู้เสพรวมถึงผลกระทบต่อสังคมเศรษฐกิจ และการพัฒนาประเทศโดยรวม ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2563 - 2565 ให้งานหน่วยงานต่างๆ ที่มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดประจำปีให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ ซึ่งในปัจจุบันรัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหายาเสพติดตั้งที่ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กล่าวว่า “ปัญหายาเสพติดเป็นเรื่องที่รัฐบาลให้ความสำคัญจัดเป็นวาระเร่งด่วนในปี 2561 การดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลภายใต้กลไกการกระจายอำนาจการของศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ (ศอ.ปส.) มีนโยบายการทำงานที่ชัดเจน ทั้งด้านความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงรุก ด้านการปราบปรามยาเสพติด ด้านการ

บำบัดรักษายาเสพติดด้านการป้องกันยาเสพติด และมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันในทุกภาคส่วนของสังคม ส่งผลให้จำนวนหมู่บ้านและชุมชนที่ไม่มีปัญหายาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (กิตติยา รินเพ็ง และปวิข เฉลิวัฒน์, 2561)

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานสะท้อนให้เห็นได้ด้วยผลการประเมินของสำนักงานสถิติแห่งชาติปี 2561 พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล ร้อยละ 96.4 และมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลร้อยละ 95.8 แม้ว่ารัฐบาลพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเข้มข้นทั้งในเรื่องของนโยบายตลอดจนถึงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามยาเสพติด แต่ยังไม่สามารถลดการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้หมดสิ้นไปจากสังคมไทย และจะเห็นได้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดขอนแก่นมีอัตราที่สูงขึ้นจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนในชุมชนมีความเสี่ยงในการที่จะติดสารเสพติดดังนั้นก็สำคัญก็คือการจัดการดูแลเพื่อที่จะป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนคนรุ่นใหม่ในชุมชนมีความเสี่ยงในการติดยาเสพติดด้วยกระบวนการจัดการปัญหาต่างๆ ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่มีความซับซ้อน ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อทั้งตัวผู้ติด/ผู้เสพยาเสพติดเองและยังเป็นปัญหาความมั่นคง ปลอดภัยของมนุษยชาติ (Human Security) และยาเสพติดเป็นตัวการที่สำคัญในการบ่อนทำลายทรัพยากรบุคคลของชาติความรุนแรงของปัญหายาเสพติดจึงไม่ใช่ปัญหาของคนใดคนหนึ่งหรือสังคมใดสังคมหนึ่งเท่านั้น แต่หากเป็นปัญหาของทุกคนในสังคมการร่วมมือกันแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งในด้านการป้องกันการปราบปรามและการบำบัดรักษาจึงเป็นหน้าที่ของทุกคนในสังคม (กิตติยา รินเพ็ง และปวิข เฉลิวัฒน์, 2561)

การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ได้กลายเป็นปัจจัยและเงื่อนไขให้เกิดผลต่อปัญหายาเสพติดทั้งในด้านการผลิตการค้าการนำเข้าการส่งออกและการแพร่ระบาดของยาเสพติด เห็นได้จากแรงจูงใจเกี่ยวกับรายได้ การลักลอบค้ายาเสพติดเป็นวิธีการที่สามารถสร้างรายได้จำนวนมากในเวลาอันรวดเร็วจึงเป็นเหตุให้เกิดแรงจูงใจที่อยากจะร่ำรวยแบบก้าวกระโดด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับความเสี่ยงและค่าตอบแทนที่ได้รับแล้วอาจทำให้เกิดความรู้สึกกล้าได้ กล้าเสีย เกิดความคุ้มค้ำกับการลองเสี่ยงกระทำ ความผิด ทำให้เกิดผู้ค้ายาเสพติดรายใหม่ได้ตลอดเวลาจึงถือเป็นขบวนการเศรษฐกิจนอกระบบอันเป็นมูลเหตุที่สำคัญประการหนึ่งของการประทุพทุฒิมิชอบในวงราชการ หรือการสมยอมกันของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อแลกกับผลประโยชน์ตอบแทน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, 2545)

สถานการณ์ปัจจุบันตำบลหนองแขมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในสังคมไทยให้เปลี่ยนแปลงไปด้วย การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ในชุมชนและสังคมตามมามากมาย เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความยากจน ปัญหาสภาพแวดล้อม ปัญหาเศรษฐกิจ ตลอดจนปัญหายาเสพติด ภาครัฐได้มีนโยบายและแนวทางต่างๆ เพื่อแก้ไข้ปัญหาที่เกิดขึ้น แต่ดูเหมือนว่าสิ่งที่ภาครัฐดำเนินการไม่ได้ทำให้ปัญหาลดลง กลับก่อให้เกิดปัญหาใหม่เพิ่มขึ้น เช่น ปัญหาครอบครัว ปัญหาสังคม และปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งมีความเกี่ยวโยงกันเป็นพลวัต ปัญหายาเสพติดนับว่าเป็นปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนสร้างความเดือดร้อนต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ส่งผลต่อความมั่นคงและการพัฒนาประเทศปัจจุบันภาครัฐได้มีมาตรการต่างๆ ในการแก้ไข้ปัญหา ผู้ค้ายาเสพติด ผู้เสพยาเสพติด และสร้างสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่ โดยกำหนดให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติดในชุมชน ทั้งในเรื่องการเฝ้าระวังการป้องกันการบำบัดรักษา และการติดตามช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษา ซึ่งเป็นแนวทางที่ทำให้เกิดความร่วมมือและพลังในการแก้ไข้ปัญหาได้อย่างยั่งยืน ประกอบกับผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงเล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไข้ปัญหายาเสพติด (ภัทรเช เหล่ามีผล, 2558)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชนในเขตบ้านหนองแขง เนื่องจากชุมชนมีการบูรณาการในการแก้ไขปัญหาเสพติดแต่สิ่งที่น่าสนใจสำหรับพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ตำบลหนองแขงใช้หลักการมีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาเสพติดในชุมชน นอกจากนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่าทำให้ผู้นำชุมชนทุกภาคส่วนร่วมไปถึงสมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นในการพัฒนาชุมชนแก้ไขปัญหาของชุมชนจะก่อให้เกิดความรักความสามัคคีต่อกันภายในชุมชนประกอบกับการมีผู้นำเป็นพลังสำคัญที่ทำให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการปัญหาเสพติดในชุมชนประสบผลสำเร็จและเป็นการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น จำนวน 5,227 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น, 2565)

1.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น จำนวน 5,227 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่มีความแตกต่างกันระหว่างหน่วยสุ่มที่สามารถจำแนกออกเป็นชั้นภูมิ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความครบถ้วนครอบคลุมและคำนวณหาจำนวนตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร ยามาเน (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น จำนวน 372 คน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2560)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การจัดเก็บข้อมูลเชิงปริมาณกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 372 คน ซึ่งเป็นประชาชนที่อยู่ในอาศัยภายในพื้นที่ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้ศึกษาได้มีขั้นตอนการสร้าง แบบสอบถาม ดังนี้

- 1) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารตำราวิชาการ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ทั้งเป็นงานศึกษาเชิงเอกสาร (Documentary Research) และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
- 2) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาศึกษา โดยใช้คำถาม คือ แบบสอบถามปลายเปิด

3. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

การศึกษานี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งถามเกี่ยวกับ เพศ, อายุ, สถานภาพการสมรส, การศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาเสพติด ตำบลหนองแขงอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยได้กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่อง ปริมาณความคิดเห็น ที่ผู้ตอบเห็นว่าตรงกับตนเองเพียงระดับเดียวจาก 5 ระดับ (Rating Scale) ทั้ง 3 ด้าน จำนวน 30 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ขอนหนังสือจากหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ถึงผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 1 , หมู่ 2 , หมู่ 3 , หมู่ 4 , หมู่ 5 , หมู่ 6 และหมู่ 7 เพื่อขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

2) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 372 ชุดและ เก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมดจำนวน 372 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

3) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการศึกษาทางสังคมศาสตร์ต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

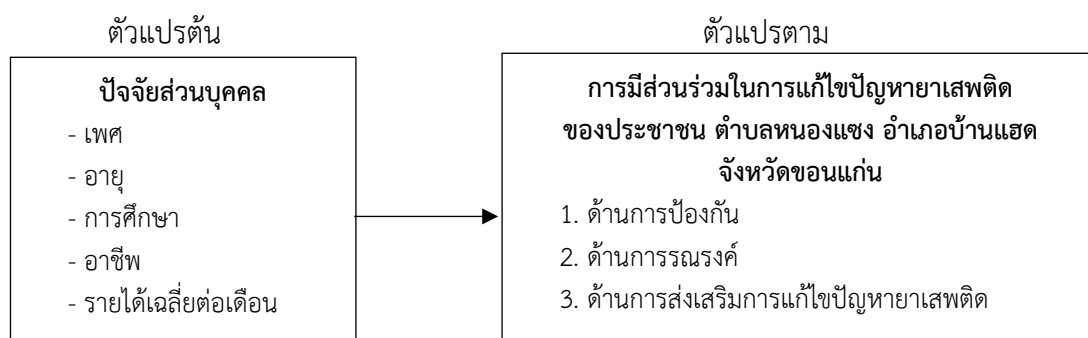
ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการศึกษาทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่ม ตัวอย่างการแก้ไขปัญหาเสพติดในเขตตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น สถิติที่ใช้ คือค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชน ในตำบลตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่ สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วย วิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) การวิเคราะห์ข้อมูลจาก แบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Question) วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบการนำเสนอเป็นความเรียงประกอบตารางโดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถามปลายเปิดตามลำดับความสำคัญ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาประยุกต์ร่วมกับแนวคิดพฤติกรรม การแก้ไขปัญหาเสพติด และกรอบแนวคิดของ สุภาพร สุขสมใจ (2563) โดยกำหนดตัวแปรตามในการศึกษามา กำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

การมีส่วนร่วมในแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ประชาชนในเขตตำบลหนองแขง จังหวัดขอนแก่น ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 51.30 มีระหว่างอายุ 56 ปีขึ้นไปจำนวน 95 คนคิดเป็นร้อยละ 25.50 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 26.10 มีอาชีพเกษตรกร จำนวน 156 คนคิดเป็นร้อยละ 41.90 มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 43.80

การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮดจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 3 ด้าน คือ 1 ด้านการป้องกัน 2 ด้านการรณรงค์ 3 ด้านส่งเสริมการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุดพบว่า คุณลักษณะด้านการรณรงค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.20$) รองลงมา คือด้านการป้องกัน ($\bar{X} = 4.18$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านส่งเสริมการแก้ไขปัญหายาเสพติด ($\bar{X} = 3.94$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น

ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนตำบลหนองแขงอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า

- 1) ประชาชนมีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขงอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้
- 2) ประชาชนมีอายุต่างกัน การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขงอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม แตกต่างกัน ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้
- 3) ประชาชนมีอาชีพต่างกัน การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขงอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม แตกต่างกัน ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้
- 4) ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดตำบลหนองแขงอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม แตกต่างกัน ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

การอภิปรายผลในครั้งนี้ผู้ศึกษา จะได้นำประเด็นที่สำคัญการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮดจังหวัดขอนแก่น จากการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่ามีการดูแลสมาชิกในครอบครัวไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดที่ส่งผลต่อการทำลายระบบต่างในร่างการและมีความระมัดระวังบุคคลแปลกหน้าที่ให้สิ่งของเพื่อจูงใจในการใช้ยาเสพติดเพื่อเป็นการป้องกันตนเองเพื่อที่จะไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด สร้างความรัก ความอบอุ่นให้แก่สมาชิกในครอบครัวเพื่อที่จะไม่ให้สมาชิกในครอบครัวไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและทำให้ตระหนักถึงเกี่ยวกับโทษของยาเสพติดที่ 71 ส่งผลในการดำเนินชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ จักรพงษ์ ฟองชัย (2544) ที่ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาการบริหารงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของสถานี

ตำรวจภูธรในสังกัดตำรวจภูธร จังหวัดเลย จากการศึกษา พบว่า บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาการบริหารการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 ด้านการป้องกัน พบว่า การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขงอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ท่านดูแลสมาชิกในครอบครัว ไม่ให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีความระมัดระวังบุคคลแปลกหน้าที่ให้สิ่งของเพื่อจูงใจในการใช้ยาเสพติดและสร้างความรักความอบอุ่นระหว่างสมาชิกในครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานการศึกษาของ สุกัลยา ทองนุ้ย (2554) ได้ศึกษาการศึกษาเชิงปฏิบัติการเพื่อการป้องกัน และ แก้ไขปัญหายาเสพติดโรงเรียนโพนงามศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการศึกษาพบว่า สภาพและปัญหาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโรงเรียนโพนงามศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ด้านการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการรณรงค์ พบว่า การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขงอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า มีการแนะนำไม่ให้สมาชิกภายในชุมชนไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและบอกถึงโทษภัยของยาเสพติดที่จะมีผลกระทบต่อร่างกาย มีการแนะนำไม่ให้สมาชิกภายในครอบครัวไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อที่จะไม่ทำให้ความครัวเกิดการแตกแยกกันและหลีกเลี่ยงการคบเพื่อนที่เสพยาเสพติดหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและไม่ทดลองเสพยาเสพติดที่ส่งผลเสียต่อร่างกาย ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ วรจักร จันทาทอง (2548) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลนครอุบลราชธานีจังหวัดอุบลราชธานี จากการศึกษาพบว่า การรับรู้ในปัญหายาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การตระหนักในปัญหายาเสพติดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการส่งเสริมการแก้ไขปัญหายาเสพติด พบว่า การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ท่านให้กำลังใจและหาทางแก้ไข หากพบว่าสมาชิกในครอบครัวยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมในการจัดตั้งจุดตรวจหรือจุดสกัดเพื่อเฝ้าระวังในชุมชน/หมู่บ้านและตระหนักถึงโทษของปัญหายาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ เดชา หริสทธิ์ (2554) ได้ศึกษาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอดงหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ระดับการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาอำเภอดงหลวง จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบระดับของการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น พบว่า จากการเปรียบเทียบระดับของการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 5 ด้าน คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

2.1 การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮดจังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีจำแนกตามอาชีพต่างกันมีการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาชีพที่แตกต่างกันย่อมมีความรู้สึกนึกคิดอุดมการณ์รวมทั้งมีความต้องการที่แตกต่างกัน บุคคลมักจะสนใจหรือยึดแนวความคิดในแนวสาขาของตนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ กัญญา ภูระหงษ์ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการเสพยาของผู้ติดยาเสพติดในเขตจังหวัดปทุมธานี” ผลการศึกษา

พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันการมีปัจจัยที่มีผลต่อการเสพซ้ำของผู้ติดยาเสพติดในเขตจังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน

2.2 การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮดจังหวัดขอนแก่น ในภาพรวม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เพราะว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนซึ่งถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลและมีอิทธิพลต่อกระบวนการทางความคิดและทัศนคติของแต่ละบุคคล แนวความคิดหรือการแสดงความคิดเห็นจึงแตกต่างกันออกไปตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ วุฒิชัย สอนประสาน (2547) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาบ้านของสมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาบ้านของสมาชิก สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น พบว่า ทั้ง 3 ด้าน คือ 1 ด้านการป้องกัน 2 ด้านการณรงค์ 3 ด้านส่งเสริมการแก้ไขปัญหาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดของประชาชนตำบลหนองแขงอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนมีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติด ตำบลหนองแขงอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ส่วนประชาชนมีอายุ อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติด ตำบลหนองแขงอำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติด ตำบลหนองแขง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 กำหนด ผู้ใหญ่บ้านควรมีการกำหนดนโยบายและมาตรการป้องกันปัญหาเสพติด รวมทั้งการประสานงานระหว่างองค์กรภาครัฐและเอกชนในการป้องกันยาเสพติดอย่างจริงจังและเร่งด่วน

1.2 การปราบปรามยาเสพติดในชุมชน กำหนด ผู้ใหญ่บ้านควรมีการกำหนดนโยบายในการปราบปรามอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อกำหนดวิธีการในการปราบปรามยาเสพติด โดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการให้ข่าว

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 ควรมีการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในพื้นที่เพื่อช่วยกันป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยเน้นให้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่และร่วมปรึกษาหารือถึงแนวทางและวิธีป้องกันปัญหาเพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหที่อาจเกิดขึ้นได้

2.2 ควรมีการจัดประชุมผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อชี้แจงนโยบายและมาตรการในการปราบปรามยาเสพติดในชุมชน และมีการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังเคร่งครัด ต่อเนื่อง รวมทั้งมีการให้รางวัลแก่ผู้ที่สามารถชี้เบาะแส

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

ผลการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลหนองแซง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

3.1 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางการดำเนินงานการป้องกันยาเสพติดในชุมชนตามนโยบายของรัฐกับแนวทางการปฏิบัติ

3.2 ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับปัญหาการประสานงานระหว่างองค์กรภาครัฐและเอกชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

เอกสารอ้างอิง

- กัญญา ภูระหงษ์. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการเสพยาของผู้ติดยาเสพติดในเขตจังหวัดปทุมธานี. วารสารพยาบาลสาธารณสุข 25, 32(2), 24-40.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2560). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Window. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สามลดา.
- กิตติยา รินเพ็ง และปวิช เฉลิมวัฒน์. (2561). บทบาทหน้าที่ของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดภายในหมู่บ้าน/ชุมชน อำเภอสร้างคอม จังหวัดอุดรธานี. ใน การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 “GRADUATE SCHOOL MINI-CONFERENCE 2018 (น. 91-101). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- จักรพงษ์ ฟองชัย. (2544). บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาการบริหารงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของสถานีตำรวจภูธรในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- เดชา หรสิทธิ์. (2554). การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอธาตุพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครพนม).
- ภัทระ เหล่ามีผล. (2558). ปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดปทุมธานี. (รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- วรจักร จันทาทอง. (2548). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด: ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลนครอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).
- วุฒิชัย สอนประสาน. (2547). การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาบ้านของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดราชบุรี. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม).
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด. (2545). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2540 -2544) ฉบับที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- สุกัลยา ทองนุ้ย. (2554). การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดโรงเรียนโพนงามศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- สุภาพร สุขสมใจ. (2563). แนวทางป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. Journal of Roi Kaensarn Academi, 5(1), 17-33.

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแซง อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น. (2565). ข้อมูลตำบลหนองแซง. สืบค้นจาก <https://www.tambon-nongsang.org>.

Yamane, T. (1973). Statistics: an introductory analysis. New York: Harper. & Row.